

SKUPNOST

7. številka
XXXIV. letnik

Glasilo skupščine občine Ljubljana Moste – Polje

SUŠA JE POVZROČILA VELIKO ŠKODE

Sekretariat za kmetijstvo naše občine, ki ga vodi inž. Bojan Zajec, je že poleti skupaj s svetovalno službo spremljal posledice zaradi suše. Do roka, ki se je iztekel 20. septembra so pripravili tudi oceno škode zaradi suše v tej občini. Delo je potekalo v okviru dejavnosti občinske komisije in področnih komisij posameznih krajevnih skupnosti. Komisijo so stali predstavniki svetovalne službe, krajevnih skupnosti in občine.

Ob koncu prejšnjega meseca so v vseh krajevnih skupnostih, kjer je kmetijstvo pomemben vir preživljanja, organizirali pogovore s kmeti, ki jih je suša najbolj prizadela. Tovrstni pogovori so pravzaprav stalna oblika dela s predstavniki krajevnih skupnosti, ki so jo uvedli v prid skupnemu razreševanju problemov v kmetijstvu. Škoda, ki so jo ocenile področne komisije jim je predstavljala osnovo za izračun celotne škode in posamezne škode pri kmetih. Posamezne ocene je treba oddati do 30. septembra.

Izračun je pokazal, da je bilo v občini Lj. Moste-Polje za 163 milijonov 942 tisoč škode, od tega največ na travnikih, kjer je tudi največja površina, na pašnikih in na silažni koruzi ter v zelenjadarstvu oziroma na vrtninah.

Ukupi so vezani na ukrepe vlade, z njimi so bili ljudje seznanjeni prek sredstev javnega obveščanja.

Pomoči s strani republike Slovenije bodo deležni tisti kmetje, katerih izpad kmetijske proizvodnje je bil večji od tridesetih odstotkov. Za določitev pomoči so kmetje razvrščeni v dve

skupini. V eno sodijo kmetje, katerih izpad pridelka znaša od 30 do 50 odstotkov, v drugo pa tisti, ki jim je suša pobrala nad polovico pridelka.

Oblike pomoči se v prvi vrsti nanašajo na odlok plačila prispevkov za invalidsko in pokojninsko zavarovanje, odlok plačila davkov in prispevkov iz dohodkov od kmetijstva, na pomoč v krmi in pri nakupu krmnih žit. Višina pomoči bo dodeljena selektivno, glede na stopnjo prizadetosti posameznega upravičenca. Izvršni svet občine Ljubljana Moste-Polje pa je zagotovil kot prvi ukrep omilitve posledice suše regresiranje osemdesetih ton koruze, tako da je znašala cena koruze za višinski predel občine 10 tolarjev, za nižinski predel pa 12 tolarjev po kilogramu. Akcijo razdeljevanja koruze v teh dneh končujejo.

V mestu Ljubljana se dogovarjajo za že ustaljene oblike regresiranja iz sredstev občin in mesta (za regrese trav in travnih mešanic, za regrese semen v zelenjadarski proizvodnji, regresa ekološko primernih zaščitnih sredstev). Z regresiranjem naj bi nadaljevali do konca leta, s tem, da bi

dali večji pomen regresom za semena travnih mešanic in ozimnih krmnih dosevkov.

Suša pesti Slovenijo že več let. Brez dvoma bo treba čim prej našim razmeram prilagoditi tudi metodologijo ocenjevanja škode, ki temelji še na zastareli jugoslovanski zakonodaji. V novi metodologiji bo treba upoštevati objektivne okoliščine, subjektivnih pa ne, kajti veliko je odvisno od pravilne priprave zemljišča, dognojevanja, skratka pravočasni agrotehnični ukrepi.

Predvsem na hribovita območja so v sušnem obdobju dovažali vodo. Izkazalo se je, da je izredno pomembna tudi kapnica, ki jo bodo kmetje najverjetneje pogostejše uporabljali za zbiranje vode, vsaj za napajanje živine.

Zaradi suše so bila zelo prizadeta hribovska vaška naselja. V prvih osmih mesecih letošnjega leta je bilo dvajsetim vaškim naseljem prepeljanih tri tisoč kubičnih metrov vode. Cena vode in prevozov je bila regresirana v višini 60 odstotkov iz sredstev občinskega proračuna za intervencije v kmetijstvu.

Ob koncu naj zapišemo še to, da kmetijska svetovalna služba pripravlja program strokovnih ukrepov za posamezne vrste proizvodnje. Organizirala in izvedla bo predavanja o tem, kako lahko strokovni ukrepi prispevajo k omejitvi škode in zagotavljanju nemotene kmetijske pridelave.

MILAN SKLEDAR

Glasilo občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje: Časopisni svet: Jože Peklenk, predsednik, Andrej Blatnik, Mateja Černe, Marjan Kovačević-Beltram, Viljem Klemenc, Niko Lukež, Albin Mahkovec, Bogdana Rejc, Stanka Ritonja, Jože Sojer, Janez Vrbošek. Člani uredništva:

Milan Skledar, Edvard Svetek in Slavko Gerlica, tehnični urednik. Glavni in odgovorni urednik: Marjan Kovačević-Beltram. Lektorica: Suzana Köstner. Naslov uredništva Naše skupnosti: Ljubljana, Proletarska c. 1, telefon 101-244 int. 270. Rokopisov in fotografij na vračamo. Tisk: Tiskarna Ljudska pravica Ljubljana.

Glasilo Naša skupnost izhaja mesečno v nakladi 10.000 izvodov in je brezplačno. Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije št. 23/91 z dne 13. marca 1991 je glasilo oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov.

IZVRŠNI SVET JE IMEL SEJO NA TERENU

Prvo septembrsko sejo je imel naš izvršni svet na terenu. Obravnavali so osnutek sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega plana ljubljanskih občin za obdobje 1986-2000 in programsko zasnovano osnutka lokacijskega načrta. Spremembe, ki zadevajo gradnjo severne obvoznice in vzhodne avtoceste od Malenc do Šentjakoba, za kateri je treba pripraviti zemljišča, da bo z gradnjo moč začeti že prihodnje leto avgusta, so si člani izvršnega sveta podrobno ogledali na kraju samem. O tem lahko več preberete na 3. strani.

Na sliki z leve: Brane Matjašec, predsednik izvršnega sveta, Marjana Erjavec Hauptman, sekretarka za urbanizem in varstvo okolja, Sintija Hafner, strokovna sodelavka Zavoda za prostorsko in urbanistično načrtovanje, Bojan Zajec, sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter za njim Angelo Oman, strokovni sodelavec projektantske skupine ljubljanskega Urbanističnega zavoda, ki je izdelovalec lokacijskega načrta za avtocesto in obvoznico.

S. G.

ŽE AJDA CVETI, KMET SE JESENI VESELI

Še in še je podobnih hvalosplovov in ljudskih rekov v naši kulturni dediščini o ajdi in njeni povezanosti z jesenjo. Včasih so po pretežno valovitem svetu naše pokrajine na začetku poletja zlato žarela klasja ječmena, pšenice in rži. Konec poletja pa so te njive rožnato belce zacvetele in zadehtele v nepozabnem opoju. Cvetoča, medeno dišča ajda je navduševala ljudi, da so o njej zlagali pesmi in jo upodabljali na platna. Mnogi rojaki, ki so odšli po svetu s trebuhom za kruhom, so njen vonj in hrepene nje po cvetoči ajdi na domači njivi ohranjali v svoji zavesti do konca življenja. Ajda je človek vedno povezoval z jesenjo, ker jo je posejal sredi poletja, žel pa sredi jeseni. Veliko dežja, nizke temperature in prezgodnja slana so hudi sovražniki te krhke, priljubljene žitarice. Če je bila jesen prijazna, je ajda dobro obrodila in narava je bila radodarna tudi z drugimi darovi. Prav zaradi večjega tveganja

kmetje ajdo manj sejejo kot so jo nekoč, ko je bilo še manj možnosti zaslužka z drugimi poljščinami.

Letošnje poletje je bilo visoko nad povprečjem. Prevroče in prehu je bilo, konec poletja pa preveč dežja, hladno in premalo sončnih dni. Kakšna bo letošnja jesen? Če bo kolikor toliko prijazna, če bo ajda lepo dozorela, bo tudi mogoča pravočasna setev ozimnih žit, trgatev in vse drugo, s čimer bo moč nekoliko ublažiti letošnje velike izgube v pridelovanju hrane.

Na sliki je njiva cvetoče ajde v Zgornjem Kašlju, na meji s Spodnjim, zadaj pa je cerkev sv. Andreja. Že dolgo let ni bilo videti ajde na teh poljih. Na začetku cvetenja je bila prelep okras in prene-kateri mimoidoči se je spraševal kaj je to, kar tako lepo cveti? Zdaj pa je njiva še komaj opazna. Cvetenje se je izgubilo v obilnem dežju in bujnim plevelu.

Besedilo in fotografija S. G.

KDAJ IN KAKŠNA LOKALNA SAMOUPRAVA

Kot kaže, je navdušenje nad ustanavljanjem novih (malih) občin splahnelo, kajti ljudje so začeli računati, koliko (več) jih bo to stalo.

Oktober bo v državnem zboru druga obravnava zakona o lokalni samoupravi. Kako trd oreh je reorganizacija lokalne samouprave, dokazuje dejstvo, da je prvi osnutek tega zakona nastal še v času Petterletove vlade, je posebna komisija še prejšnje trodomne skupščine, okrepljena s strokovnjaki lanskega marca, pripravila prvo resno podlago za razpravo. Toda parlament, tudi zato, ker je bil prezaposlen s pripravami na splošne volitve, zanj ni našel ne volje ne časa. Po drugi strani so se vnele silovite polemike okrog študije dr. Vrišerja, ki je na podlagi strokovnih meril skušal določiti meje bodočih skoraj 250 občin. Dobre pol leta po lanskih volitvah je novi parlament sicer s težavo, a vendarle dal prvo zeleno luč zakonu o lokalni samoupravi. Šele tretja je dokončna.

Medtem je postalo jasno, da postavitve nove lokalne samouprave ni le problem strokovnjakov, temveč prvotno razredni politični projekt. Nesporna zahteva ljudi, da zadeve v svojem okolju urejajo, tako kot mislijo, da je prav, seveda ne more mimo političnih strank, kajti treba bo izvesti volitve v občinske svete. Te so si oblast v zdajšnjih občinah razdelile s skladno z volilnim uspehom na volitvah 1990. Medtem je prišlo do pomembnih splošnih političnih premikov, ipa tudi

konec štiriletnega mandata zdajšnjim tridomnim skupščinam ter njihovim izvršnim svetom se nezadržno bliža. Če so torej priprave na zakon o lokalni samoupravi lani zastale zaradi splošnih volitev, utegnejo zdaj zaradi lokalnih. Vsaj prvi zapleti v parlamentu to potrjujejo. Vprašanje, kdaj izvesti tako pomemben upravni projekt, kot je reorganizacija lokalne samouprave, namreč ni tako nepomembno.

Tudi prvi val navdušenja ljudi v slogu, končno bomo imeli lastno občino, se je precej ohladil. Čeprav se oblast ni pretirano trudila seznaniti jih s tem, kako naj bi bodoča občina izgledala (če izvajamo napor strokovnjakov, da Slovenijo razdeli na najbolj ustrezno število občin), so počasi začeli spoznavati, da lastna občina niso le obrazci za birokratskimi puliti, temveč celovito urejanje skupnega življenja, vključno z gospodarskim. Tu pa so se začeli ozirati okrog sebe in skušali dognati, s čim bodo lahko gospodarili. Ljudje v majhnih, žepnih občinah, razen morda nekaj izjem, bi se v tem pogledu znašli na repu slovenskih občin. Poleg tega, ali so že precej postarana osnovna šola, cerkev, ena ali dve trgovini, kakšno majhno podjetje res tiste stvari, ki bi lahko zadovoljile osnovne potrebe občanov. Najbrž, ne. Še tisto, kar je

morda bilo glavni motiv za to, da svojo in morda še sosednjo krajevno skupnost prelevijo v občino, bi (spet) morali upravljati na sedežu bodočega upravnega okraja. Država pa tega zanesljivo ne bo postavila v vsako, četudi večjo vas. Mnogi namreč še zdaj zamenjujejo državno upravo (zdajšnje občine opravljajo več kot 80 odstotkov nalog državne uprave) in lokalno samoupravo.

Kot Slovenci v glavnem znamo, so začeli tudi računati stroške: na primer, mini komunalno podjetje bi jih zagotovo več stalo, kot veliko z že utečeno dejavnostjo. Lahko, da župan ne bo svojega dela opravljal poklicno, toda tajnica in fikus mu pripadajo. In tako naprej. Na drugi strani je gotovo precej ljudi, ki bi radi (po)stali občinski veljaki. Ti bodo najbrž storili vse, da se bo to tudi zgodilo.

Kakorkoli že, vsaj ena stvar v predloženem zakonu o lokalni samoupravi ni sporna. To, da se bodo ljudje za to, v kateri občini želijo živeti, odločali na referendumih, bo torej vsaj načelno svobodno. Nihče jim torej od zgoraj ne bo mogel predpisovati meja njihove občine. Kdaj bomo slišali startni strel, je težko reči, saj je zakon o volilni, kot smo že zapisali, za parlament zelo velik zaloga prepletajočih se strankarsko političnih interesov, odločajo pa poslanci, ki so formalno sicer res predstavniki vsega ljudstva.

(nadaljevanje na 2. strani)